

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 22.6.2012 г.
COM(2012) 239 final

2012/0122 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от [...] година

**относно сключването на Споразумението между Европейския съюз
и Република Турция за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПОЛИТИЧЕСКА И ПРАВНА РАМКА

Насоките за водене на преговори за споразумението за обратно приемане на лица между Европейската общност и Турция бяха приети от Съвета на 28 ноември 2002 г. Преговорите започнаха официално на 27 май 2005 г. в Брюксел.

След първоначално проведени четири кръга на преговори (четвъртият кръг бе на 7 декември 2006 г.) преговорите бяха възобновени през 2009 г. Беше изготвен нов проект на текст, който бе предаден на Турция на 17 декември 2009 г.

На 19 февруари (Анкара), 19 март (Анкара) и 17 май 2010 г. (Брюксел) бяха проведени още три кръга на официални преговори. На 14 януари 2011 г. в Анкара се проведе допълнителна среща на главните преговарящи. Тези срещи доведоха до успешно приключване на преговорите на равнище главни преговарящи.

И двете страни проведоха консултации по текста. От страна на ЕС резултатите от преговорите бяха одобрени на заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи (ПВР), проведено на 24 февруари 2011 г. След осъществяване на допълнителни контакти с Турция договореният текст бе парафиран от представители на двете страни на 21 юни 2012 г. в Брюксел.

Държавите членки бяха редовно информирани и тяхното мнение бе искано на всички (официални и неофициални) етапи от преговорите по споразумението за обратно приемане на лица.

По отношение на Съюза правното основание за споразумението е член 79, параграф 3 във връзка с член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Приложеното предложение представлява правният инструмент за сключване на споразумението за обратно приемане на лица. Съветът ще вземе решение с квалифицирано мнозинство. Съгласно член 218, параграф 6, буква а) от ДФЕС за сключване на споразумението е необходимо одобрение от Европейския парламент.

Предложеното решение относно сключването посочва необходимите вътрешни разпоредби за практическото прилагане на споразумението. По-специално то посочва, че Комисията, подпомагана от експерти от държавите членки, представлява Съюза в рамките на съвместния комитет за обратно приемане, създаден въз основа на член 19 от споразумението. В съответствие с член 19, параграф 5 от споразумението комитетът за обратно приемане приема самостоятелно свой процедурен правилник. Както при другите споразумения за обратно приемане на лица, сключени досега от Съюза, позицията на Съюза в това отношение се определя от Комисията в консултация със специален комитет, чиито членове се посочват от Съвета. Що се отнася до другите решения на съвместния комитет, позицията на Съюза се определя в съответствие с приложимите разпоредби на Договора.

2. РЕЗУЛТАТ ОТ ПРЕГОВОРИТЕ

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите насоки за водене на преговори, са постигнати и че проектът на споразумение за обратно приемане на лица е приемлив за Съюза.

Окончателното му съдържание може да бъде обобщено, както следва:

- Споразумението има 8 раздела, които се състоят от общо 25 члена. Освен това, то съдържа 6 приложения, които са неразделна част от него, и 6 съвместни декларации;
- задълженията за обратно приемане на лица, установени в споразумението (членове 3—6), са изготвени изцяло на реципрочна основа и се отнасят за собствени граждани (член 3 и член 5), както и за граждани на трети държави и лица без гражданство (член 4 и член 6);
- задължението за обратно приемане на собствени граждани включва и бивши собствени граждани, които са се отказали от гражданство или са били лишени от него, без да са получили гражданство на друга държава;
- задължението за обратно приемане на собствени граждани се отнася и за членовете на семейството (т.е. съпруг(а) и непълнолетни несемейни деца), независимо от гражданството им, и които нямат самостоятелно право на пребиваване в молещата държава;
- задължението за обратно приемане на граждани на трети държави и на лица без гражданство (членове 3 и 5) е обвързано със следните условия: а) към момента на подаване на молбата за обратно приемане съответното лице притежава валидна виза или разрешение за пребиваване, издадена/о от замолената държава или б) съответното лице притежава разрешение за пребиваване, издадено от замолената държава и в) съответното лице е влязло незаконно на територията на молещата държава, идвайки директно от територията на замолената държава. От тези задължения се освобождават лицата, преминаващи транзитно по въздух, и всички лица, на които молещата държава е издала виза или разрешение за пребиваване преди или след влизането на нейна територия и всички лица, които се ползват от безвизов достъп до територията на молещата държава;
- задължението за обратно приемане на граждани на трети държави или на лица без гражданство започва да се прилага едва три години след влизането в сила на цялото споразумение. През този период това задължение ще се прилага спрямо лицата без гражданство и спрямо гражданите на трети държави, идващи от трети държави, с които Турция е сключила споразумения за обратно приемане на лица. По време на същия този период съответните части от двустранните споразумения между Турция и държавите членки остават приложими (член 24, параграф 3).
- по отношение на турски граждани, в случай че в дадена държава членка няма консулска служба на Турция или в случай на изтекъл срок за издаване на пътнически документи, Турция приема положителния си отговор на молбата за обратно приемане за достатъчен пътнически документ за обратно приемане на

съответното лице. В същите случаи, когато става дума за граждани на трети държави или за лица без гражданство, Турция приема употребата на стандартните пътнически документи на Европейския съюз за целите на експулсирането (член 4, параграф 3 и член 4, параграф 4);

- раздел III от споразумението (членове 7—14 във връзка с приложения 1—5) съдържа необходимите технически разпоредби относно процедурата за обратно приемане на лица (молба за обратно приемане, доказателствени средства, срокове, ред и условия за трансфер и начини на транспортиране) и „обратно приемане на лица поради грешка“ (член 13). Налице е известна процедурна гъвкавост поради факта, че не е необходима молба за обратно приемане в случаите, когато лицето, което подлежи на обратно приемане, притежава валиден пътнически документ или карта за самоличност, а в случай на граждани на трети държави — валидна виза или разрешение за пребиваване, издадено от замолената държава (член 7, параграф 3).
- в член 7, параграф 4 от споразумението се урежда т.нар. ускорена процедура, която бе договорена за лицата, задържани в „граничния район“, т.е. площ на територията на молящата държава, простираща се навътре в територията ѝ до 20 км от външните граници на тази държава, независимо дали границата е между молящата държава и замолената държава, както и морските пристанища, включително митническите зони и международните летища на молящата държава. Съгласно ускорената процедура срокът за подаване на молбите за обратно приемане е 3 работни дни, а за даване на отговор е 5 работни дни;
- съгласно нормалната процедура срокът за даване на отговор на молби за обратно приемане е 25 календарни дни, освен ако срокът за първоначално задържане съгласно националното законодателство на молящата държава е по-кратък. В този случай ще се прилага този по-кратък срок. Първоначалният срок може да бъде продължен до 60 календарни дни, освен ако максималният срок за задържане съгласно националното законодателство на молящата държава е по-кратък или равен на 60 дни;
- споразумението съдържа раздел, посветен на операциите по транзитно преминаване (членове 14 и 15 във връзка с приложение 6);
- членове 16, 17 и 18 съдържат необходимите правила за разходите, защитата на личните данни и връзката с други международни задължения и съществуващи директиви на ЕС. Споразумението не засяга други договорености, отнасящи се до области, различни от обратното приемане на лица, като например доброволното връщане;
- съставът, задачите и правомощията на съвместния комитет за обратно приемане са определени в член 19;
- за целите на практическото изпълнение на това споразумение, член 20 дава възможност на Турция и на отделните държави членки да сключват двустранни протоколи за изпълнение. Зависимостта между двустранните протоколи за изпълнение и настоящото споразумение е пояснена в член 21;
- заключителните разпоредби (членове 22—25) съдържат необходимите правила относно влизането в сила, продължителността, техническата помощ,

прекратяването на споразумението, както и относно правния статус на неговите приложения;

- специфичният статут на Дания е отразен в преамбюла, в член 1, буква г), член 22, параграф 2 и в съвместна декларация, приложена към споразумението. Тясното асоцииране на Норвегия, Исландия, Лихтенщайн и Швейцария към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген също е отразено в съвместната декларация към споразумението.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

С оглед на горепосочените резултати Комисията предлага Съветът:

- да одобри, след получаването на одобрението на Европейския парламент, приложеното споразумение между Европейския съюз и Република Турция за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от [...] година

**относно сключването на Споразумението между Европейския съюз
и Република Турция за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 79, параграф 3 във връзка с член 218, параграф 6, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент¹,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Решение 2010/XXX на Съвета от [...] ² Споразумението между Европейския съюз и Република Турция за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица бе подписано от Комисията на [...] и подлежи на сключване на по-късна дата.
- (2) Споразумението следва да бъде сключено.
- (3) Със споразумението се създава съвместен комитет за обратно приемане, който може да приема свой процедурен правилник. В този случай е уместно да се предвиди опростена процедура за определяне на позицията на Съюза.
- (4) В съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство *[не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързано от настоящото споразумение, нито от неговото прилагане, освен ако не нотифицира желанието си за това, в съответствие с посочения протокол/ е нотифицирало желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение]*.
- (5) В съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към

¹ ОВ С [...], [...], стр. [...].

² ОВ С [...], [...], стр. [...].

Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия *[не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от настоящото споразумение, нито от неговото прилагане, освен ако не нотифицира желанието си за това, в съответствие с посочения протокол/ е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение]*.

- (6) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото се сключва Споразумението между Европейския съюз и Република Турция за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета посочва лицето, оправомощено да извърши от името на Европейския съюз предвиденото в член 24, параграф 2 от споразумението уведомяване, за да се изрази съгласието на Европейския съюз да бъде обвързан със споразумението.

Член 3

Комисията, подпомагана от експерти от държавите членки, представлява Съюза в съвместния комитет за обратно приемане, създаден въз основа на член 19 от споразумението.

Член 4

Позицията на Съюза в рамките на съвместния комитет за обратно приемане относно приемането на процедурния му правилник, в съответствие с член 19, параграф 5 от споразумението, се определя от Комисията след консултация със специален комитет, чиито членове са посочени от Съвета.

Член 5

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му. То се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Датата на влизане в сила на споразумението се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

СПОРАЗУМЕНИЕ

**между Европейския съюз и Република Турция за обратно приемане на
незаконно пребиваващи лица**

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-нататък „Съюзът“,

и

РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ, наричана нататък „Турция“,

РЕШЕНИ да заздравят сътрудничеството помежду си с цел да водят по-ефективна борба с незаконната имиграция,

ВОДЕНИ ОТ ЖЕЛАНИЕТО да въведат, чрез настоящото споразумение и на реципрочна основа, ефективни и бързи процедури за идентифициране и за безопасно и методично връщане на лицата, които не отговарят или вече не отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване на територията на Турция или на дадена държава—членка на Европейския съюз, както и с цел да улеснят транзитното преминаване на такива лица в дух на сътрудничество,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че настоящото споразумение не засяга правата, задълженията и отговорностите на Съюза, на неговите държави членки и Турция, произтичащи от международното право и по-специално от Европейската конвенция от 4 ноември 1950 г. за защита на правата на човека и основните свободи и от Конвенцията от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че настоящото споразумение не засяга правата и процедурните гаранции за лицата, спрямо които се прилагат процедури за връщане или които кандидатстват за убежище в държава членка, както е посочено в съответните правни инструменти на Европейския съюз,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че настоящото споразумение не засяга разпоредбите на Споразумението от 12 септември 1963 г. за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, неговите допълнителни протоколи, съответните решения на Съвета за асоцииране, както и съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че лицата, притежаващи разрешение за дългосрочно пребиваване, издадено съгласно Директива 2003/109/ЕО относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни, се ползват със засилена защита срещу експулсиране по член 12 от тази директива,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че настоящото споразумение се основава на принципите за съвместна отговорност, солидарност и равностойно партньорство при управление на миграционните потоци между Турция и Европейския съюз и че в този контекст Съюзът е готов да осигури финансови ресурси, за да помогне на Турция при изпълнението на споразумението,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че разпоредбите на настоящото споразумение, което попада в обхвата на дял V, част трета от Договора за функционирането на Европейския съюз, не се прилагат по отношение на Обединеното кралство и Ирландия, освен ако те не се „включат“ в съответствие с Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че разпоредбите на настоящото споразумение, което попада в обхвата на Дял V от Част Трета от Договора за функционирането на Европейския съюз, не се прилагат по отношение на Кралство Дания в съответствие с Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член I

Определения

За целите на настоящото споразумение:

- а) „договарящи се страни“ означава Турция и Съюзът;
- б) „гражданин на Турция“ означава всяко лице, което притежава турско гражданство в съответствие със законодателството на Турция;
- в) „гражданин на държава членка“ означава всяко лице, което притежава гражданство на държава—членка на Европейския съюз;
- г) „държава членка“ означава всяка държава—членка на Европейския съюз, с изключение на Кралство Дания;
- д) „гражданин на трета държава“ означава всяко лице, което притежава гражданство, различно от това на Турция или на някоя от държавите членки;
- е) „лице без гражданство“ означава всяко лице, което не притежава гражданство на никоя държава;
- ж) „разрешение за пребиваване“ означава разрешение от всякакъв вид, издадено от Турция или от една от държавите членки, даващо право на лицето да пребивава на територията на тази държава. Това не включва

временните разрешения за престой на територията на съответната държава, издадени във връзка с разглеждането на молба за предоставяне на убежище или за получаване на разрешение за пребиваване;

- з) „виза“ означава издадено разрешение или решение, взето от Турция или от една от държавите членки, необходимо за влизането на нейна територия или транзитно преминаване през нея. Това не включва летищната транзитна виза;
- и) „молеща държава“ означава държавата (Турция или една от държавите членки), която подава молба за обратно приемане в съответствие с член 8 или молба за транзитно преминаване в съответствие с член 15 от настоящото споразумение;
- й) „замолена държава“ означава държавата (Турция или една от държавите членки), към която е отправена молба за обратно приемане съгласно член 8 или молба за транзитно преминаване съгласно член 15 от настоящото споразумение;
- к) „компетентен орган“ означава всеки национален орган на Турция или на една от държавите членки, който е упълномощен да изпълнява настоящото споразумение, съгласно посоченото в протокола за изпълнение в съответствие с член 20, параграф 1, буква а) от него;
- л) „незаконно пребиваващо лице“ означава всяко лице, което в съответствие с приложимите процедури, установени в националното законодателство, не отговаря или вече не отговаря на действащите изисквания за влизане, престой или пребиваване на територията на Република Турция или на една от държавите членки;
- м) „транзитно преминаване“ означава преминаване на гражданин на трета държава или лице без гражданство през територията на замолената държава на път от молещата държава към държавата по местоназначение;
- н) „обратно приемане на лица“ означава трансфер от молещата държава и приемане от замолената държава на лица (граждани на замолената държава, граждани на трета държава или лица без гражданство), за които е установено, че са влезли, намират се или пребивават нелегално в молещата държава, в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение;
- о) „гранично-пропускателен пункт“ означава всеки пункт, определен от държавите членки или Турция за преминаване на съответните им граници;
- п) „граничен район“ на молещата държава означава площ на нейната територия, простираща се навътре в територията ѝ до 20 км от външните граници на молещата държава, независимо дали границата е между молещата държава и замолената държава, както и морските пристанища, включително митническите зони и международните летища на молещата държава.

Член 2

Обхват

1. Разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат за лица, които не отговарят или вече не отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване на територията на Турция или на дадена държава—членка на Европейския съюз.
2. Прилагането на настоящото споразумение, включително параграф 1 по-горе, не засяга инструментите, изброени в член 18.
3. Настоящото споразумение не се прилага по отношение на граждани на трети държави или на лица без гражданство по членове 4 и 6, които са напуснали територията на замолената държава повече от пет години преди компетентните органи на молящата държава да са научили за въпросните лица, освен ако изпълнението на условията за обратното им приемане в замолената държава, посочени в членове 4 и 6, може да бъде доказано с помощта на документите, изброени в приложение 3.

РАЗДЕЛ I

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ НА ЛИЦА ОТ ТУРЦИЯ

Член 3

Обратно приемане на собствени граждани

1. Турция приема обратно по молба на държава членка и без извършване на други формалности от тази държава членка, освен предвидените в настоящото споразумение, всяко лице, което не отговаря или вече не отговаря на действащите изисквания съгласно законодателството на тази държава членка или съгласно правото на Европейския съюз за влизане, престой или пребиваване на територията на молящата държава членка, при условие че в съответствие с член 9 е установено, че въпросното лице е гражданин на Турция.
2. Освен това Турция приема обратно:
 - непълнолетните несемейни деца на лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, независимо от тяхното място на раждане или гражданство, освен ако притежават самостоятелно право на пребиваване в молящата държава членка или ако споменатото самостоятелно право на пребиваване е притежавано от другия родител, който упражнява родителски права над въпросните деца;
 - съпрузите на лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, които имат различно гражданство при условие че същите имат или получат право на влизане и престой на територията на Турция,

освен ако притежават самостоятелно право на пребиваване в молещата държава членка или освен ако Турция установи, че съгласно нейното национално законодателство въпросният брак не е юридически признат.

3. Турция приема обратно и лица, чието гражданство е било отнето съгласно турското законодателство или които са се отказали от турско гражданство след влизането им на територията на дадена държава членка, освен ако на тези лица е било най-малкото обещано натурализиране от страна на въпросната държава членка.
4. След като Турция отговори положително на молбата за обратно приемане, или, в зависимост от случая, след изтичане на срока, посочен в член 11, параграф 2, компетентната консулска служба на Турция, независимо от желанието на лицето, което подлежи на обратно приемане, в рамките на три работни дни издава пътническия документ, необходим за връщането на лицето, което подлежи на обратно приемане, като той има срок на валидност от три месеца. В случай че в дадена държава членка няма консулска служба на Турция или ако в рамките на три работни дни Турция не е издала пътническия документ, отговорът на молбата за обратно приемане се счита за необходимия пътнически документ за обратното приемане на съответното лице.
5. Ако по юридически или фактически причини съответното лице не може да бъде върнато в срока на валидност на първоначално издадения му пътнически документ, компетентната консулска служба на Турция в рамките на три работни дни издава нов пътнически документ със срок на валидност със същата продължителност. В случай че в дадена държава членка няма консулска служба на Турция или ако в рамките на три работни дни Турция не е издала пътническия документ, отговорът на молбата за обратно приемане се счита за необходимия пътнически документ за обратното приемане на съответното лице.

Член 4

Обратно приемане на граждани на трети държави и на лица без гражданство

1. Турция приема обратно, по молба на държава членка и без извършване на други формалности от тази държава членка, освен предвидените в настоящото споразумение, всеки гражданин на трета държава или лице без гражданство, който/което не отговаря или вече не отговаря на действащите изисквания за влизане, престой или пребиваване на територията на молещата държава членка, при условие че в съответствие с член 10 е установено, че съответното лице:
 - а) притежава към момента на подаване на молбата за обратно приемане валидна виза, издадена от Турция, и е влязло на територията на държава членка директно от територията на Турция; или

- б) притежава разрешение за пребиваване, издадено от Турция; или
 - в) е влязло незаконно и директно на територията на държавите членки, след като е пребивавало на територията на Турция или е минало транзитно през нея.
2. Задължението за обратно приемане на лица, упоменато в параграф 1 от настоящия член, не се прилага, ако:
- а) гражданинът на трета държава или лицето без гражданство се е намирал/о единствено в транзитна зона на международно летище на Турция; или
 - б) молещата държава е издала на гражданина на трета държава или на лицето без гражданство виза, която е била използвана от лицето за влизане на територията на молещата държава членка, или разрешение за пребиваване преди или след влизането на лицето на нейна територия, освен ако това лице притежава виза или разрешение за пребиваване, издадени от Турция, която/което е с по-дълъг срок на валидност, или
 - в) гражданинът на трета държава или лицето без гражданство се ползва с безвизов достъп до територията на молещата държава членка.
3. След като Турция е отговорила положително на молбата за обратно приемане, или, в зависимост от случая, след изтичане на срока, посочен в член 11, параграф 2, в рамките на три работни дни турските власти, ако е необходимо, издават на лицето, което е прието обратно, „временен документ за пътуване за чужденци“, необходим за неговото или нейното връщане, със срок на валидност най-малко три месеца. В случай че в дадена държава членка няма консулска служба на Турция или ако в рамките на три работни дни Турция не е издала пътническия документ, се счита, че тя приема използването на стандартния пътнически документ на ЕС за целите на експулсирането³.
4. Ако по юридически или фактически причини съответното лице не може да бъде върнато в срока на валидност на първоначално издадения му „временен документ за пътуване за чужденци“, в рамките на три работни дни турските власти продължават срока на валидност на „временния документ за пътуване за чужденци“ или, при необходимост, издават нов „временен документ за пътуване за чужденци“ със същата продължителност. В случай че в дадена държава членка няма консулска служба на Турция или ако в рамките на три работни дни Турция не е издала пътническия документ, се счита, че тя приема използването на стандартния пътнически документ на ЕС за целите на експулсирането⁴.

³ В съответствие с формуляра, даден в препоръката на Съвета на Европейския съюз от 30 ноември 1994 г.

⁴ Пак там.

РАЗДЕЛ II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ НА ЛИЦА ОТ СЪЮЗА

Член 5

Обратно приемане на собствени граждани

1. Всяка държава членка приема обратно по молба на Турция и без извършване на други формалности от Турция, освен предвидените в настоящото споразумение, всяко лице, което не отговаря или вече не отговаря на действащите изисквания за влизане, престой или пребиваване на територията на Турция, при условие че в съответствие с член 9 е установено, че въпросното лице е гражданин на тази държава членка.
2. Освен това държавите членки приемат обратно:
 - непълнолетните несемейни деца на лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, независимо от тяхното място на раждане или гражданство, освен ако притежават самостоятелно право на пребиваване в Турция или ако споменатото самостоятелно право на пребиваване е притежавано от другия родител, който упражнява родителски права над въпросните деца;
 - съпрузите на лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, които имат различно гражданство при условие че същите имат или получат право на влизане и престой на територията на замолената държава, освен ако притежават самостоятелно право на пребиваване в Турция или ако замолената държава установи, че съгласно нейното национално законодателство въпросният брак не е юридически признат.
3. Държавите членки приемат обратно и лица, на които съгласно съответните им законодателства е било отнето гражданство или които са се отказали от гражданството на държава членка след влизането им на територията на Турция, освен ако на тези лица е било най-малкото обещано натурализиране от страна на Турция.
4. След като замолената държава отговори положително на молбата за обратно приемане, или, в зависимост от случая, след изтичане на срока, посочен в член 11, параграф 2, компетентната дипломатическа мисия или консулска служба на тази държава членка, независимо от желанието на лицето, което подлежи на обратно приемане, в рамките на три работни дни издава пътническия документ, необходим за връщането на лицето, което подлежи на обратно приемане, като той има срок на валидност от три месеца. В случай че в Турция няма дипломатическа мисия или консулска служба на дадена държава членка или ако в рамките на три работни дни замолената държава членка не е издала пътническия документ, отговорът на молбата за обратно приемане се счита за

необходимия пътнически документ за обратното приемане на съответното лице.

5. Ако по юридически или фактически причини съответното лице не може да бъде трансферирано в срока на валидност на първоначално издадения му пътнически документ, компетентната дипломатическа мисия или консулска служба на тази държава членка в рамките на три работни дни издава нов пътнически документ със срок на валидност със същата продължителност. В случай че в Турция няма дипломатическа мисия или консулска служба на дадена държава членка или ако в рамките на три работни дни замолената държава членка не е издала пътническия документ, отговорът на молбата за обратно приемане се счита за необходимия пътнически документ за обратното приемане на съответното лице.

Член 6

Обратно приемане на граждани на трети държави и на лица без гражданство

1. Държавите членки приемат обратно по молба на Турция и без извършване на други формалности от Турция, освен предвидените в настоящото споразумение, всеки гражданин на трета държава или лице без гражданство, който/което не отговаря или вече не отговаря на действащите изисквания за влизане, престой или пребиваване на територията на Турция, при условие че в съответствие с член 10 е установено, че съответното лице:
 - а) притежава към момента на подаване на молбата за обратно приемане валидна виза, издадена от замолената държава членка, и е влязло на територията на Турция директно от територията на замолената държава членка; или
 - б) притежава разрешение за пребиваване, издадено от замолената държава членка; или
 - в) е влязло незаконно и директно на територията на Турция, след като е пребивавало на територията на замолената държава членка или е преминало транзитно през нейна територия.
2. Задължението за обратно приемане, упоменато в параграф 1 от настоящия член, не се прилага, ако:
 - а) гражданинът на трета държава или лицето без гражданство се е намирал/о единствено в транзитна зона на международно летище в замолената държава членка; или
 - б) Турция е издала на гражданина на трета държава или на лицето без гражданство виза, която е била използвана от лицето за влизане на територията на Турция, или разрешение за пребиваване преди или след влизането на лицето на нейна територия, освен ако това лице

притежава виза или разрешение за пребиваване, издадени от замолената държава членка, която/което е с по-дълъг срок на валидност, или

в) гражданинът на трета държава или лицето без гражданство се ползва с безвизов достъп до територията на Турция.

3. Задължението за обратно приемане, посочено в параграф 1 от настоящия член, се отнася за държавата членка, която е издала визата или разрешението за пребиваване. Ако две или повече държави членки са издали виза или разрешение за пребиваване, задължението за обратно приемане на лица по параграф 1 се отнася за държавата членка, която е издала документа с по-дълъг срок на валидност или, ако валидността на един или няколко от тях вече е изтекла, документа, който все още е валиден. Ако всички документи са с изтекъл срок на валидност, задължението за обратно приемане на лица по параграф 1 се поема от държавата членка, издала документа, чийто срок на валидност е изтекъл най-скоро. Ако подобен документ не може да бъде представен, задължението за обратно приемане на лица по параграф 1 се поема от последната държава членка, чиято територия е напуснало лицето.
4. След като държавата членка отговори положително на молбата за обратно приемане, или, в зависимост от случая, след изтичане на срока, посочен в член 11, параграф 2, в рамките на три работни дни органите на държавата членка, ако е необходимо, издават на лицето, което е прието обратно, пътнически документ, необходим за неговото или нейното връщане, със срок на валидност най-малко три месеца. В случай че в Турция няма дипломатическа мисия или консулска служба на държавата членка или ако в рамките на три работни дни държавата членка не е издала пътническия документ, се счита, че тя приема използването на стандартния пътнически документ на ЕС за целите на експулсирането⁵.
5. Ако по юридически или фактически причини съответното лице не може да бъде трансферирано в срока на валидност на първоначално издадения му пътнически документ, в рамките на три работни дни органите на държавата членка продължават срока на валидност на пътническия документ или, при необходимост, издават нов пътнически документ с валидност със същата продължителност. В случай че в Турция няма дипломатическа мисия или консулска служба на държавата членка или ако в рамките на три работни дни държавата членка не е издала пътническия документ, се счита, че тя приема използването на стандартния пътнически документ на ЕС за целите на експулсирането⁶.

⁵ Пак там.

⁶ Пак там.

РАЗДЕЛ III

ПРОЦЕДУРА ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ

Член 7

Принципи

1. Държавите членки и Турция полагат всички усилия, за да върнат лицата по членове 4 и 6 директно в държавата на произход. За тази цел редът и условията за прилагане на настоящия параграф се определят в съответствие с член 19, параграф 1, буква б). Разпоредбите на настоящия параграф не се прилагат за случаите, в които се прилага ускорената процедура в съответствие с параграф 4 от настоящия член.
2. При условие че са спазени разпоредбите на параграф 3 от настоящия член, всеки трансфер на лице, което подлежи на обратно приемане, въз основа на някое от задълженията, посочени в членове 3—6, се извършва чрез подаване на молба за обратно приемане до компетентния орган на замолената държава.
3. Ако лицето, което подлежи на обратно приемане, притежава валиден пътнически документ или карта за самоличност и, в случай на гражданин на трета държава или на лице без гражданство, валидна виза, използвана от лицето за целите на влизането на територията на замолената държава, или разрешение за пребиваване, издадено от замолената държава, трансферът на такова лице се извършва без да е необходимо молещата държава да подава молба за обратно приемане или писмена нотификация по член 12, параграф 1, до компетентния орган на замолената държава.

Предходната алинея не засяга правото на компетентните органи да проверяват на границата самоличността на приетите обратно лица.
4. Без да се засяга параграф 3 от настоящия член ако лицето е било задържано от молещата държава в граничния район след незаконно преминаване на границата директно от територията на замолената държава, молещата държава може да подаде молба за обратно приемане в рамките на три работни дни след задържането на лицето (ускорена процедура).

Член 8

Съдържание на молбата за обратно приемане

1. В рамките на възможното, молбата за обратно приемане съдържа следната информация:
 - а) личните данни на лицето, което подлежи на обратно приемане (например име, фамилия, дата на раждане и, ако е възможно, място

на раждане и последен адрес на местопребиваване) и, ако е приложимо, личните данни на непълнолетните несемейни деца и/или съпруга/та;

- б) в случай на собствени граждани, упоменаване на средствата, с които ще бъдат предоставени доказателства или доказателства *prima facie* за гражданството на лицата, както е посочено съответно в приложения 1 и 2;
 - в) в случай на граждани на трети държави и лица без гражданство, упоменаване на средствата, с които ще бъдат предоставени доказателства или доказателства *prima facie* за условията за обратно приемане на граждани на трети държави и на лица без гражданство, както е предвидено съответно в приложения 3 и 4;
 - г) снимка на лицето, което подлежи на обратно приемане.
2. Молбата за обратно приемане също така съдържа, доколкото е възможно, следната информация:
- а) декларация, че лицето, което подлежи на трансфер, може да се нуждае от помощ или грижи, при положение че съответното лице изрично е дало съгласие за такава декларация;
 - б) всякакви други мерки за защита и сигурност или информация за здравословното състояние на лицето, които могат да са необходими в конкретния случай на трансфер.
3. Без да се засяга член 7, параграф 3, всяка молба за обратно приемане е в писмена форма и за подаването ѝ следва да се използва единен формуляр, съдържащ се в приложение 5 към настоящото споразумение.
4. Молбите за обратно приемане могат да се подават чрез всякакви средства за комуникация, включително и по електронен път, като факсимилета, електронни писма, и др.
5. Без да се засяга член 11, параграф 2, отговорът на молбата за обратно приемане се предоставя в писмена форма.

Член 9

Доказателства по отношение на гражданството

1. Доказателство за гражданство в съответствие с член 3, параграф 1 и член 5, параграф 1 може по-специално да бъде предоставено посредством документите, изброени в приложение 1 към настоящото споразумение. Ако бъдат представени такива документи, държавите членки или съответно Турция признават гражданството за целите на настоящото споразумение. Доказателство за гражданство не може да бъде представено чрез фалшиви документи.

2. Доказателствата *prima facie* за гражданство в съответствие с член 3, параграф 1 и член 5, параграф 1 се предоставят по-специално посредством документите, изброени в приложение 2 към настоящото споразумение, дори ако срокът на валидност на тези документи е изтекъл. Ако бъдат представени такива документи, за целите на настоящото споразумение държавите членки и Турция приемат гражданството за установено, освен ако след разследване и в сроковете, определени в член 11, замолената държава докаже противното. Доказателствата *prima facie* за гражданство не могат да бъдат представяни чрез фалшиви документи.
3. Ако не може да бъде представен нито един от документите, изброени в приложения 1 или 2, компетентните дипломатически и консулски представителства на съответната замолена държава предприемат въз основа на искане от молещата държава, включено в молбата за обратно приемане, необходимите действия за провеждане на събеседване с лицето, което подлежи на обратно приемане, без необосновано забавяне и най-късно в рамките на седем работни дни от датата на получаване на молбата за обратно приемане, с цел да установят неговото или нейното гражданство. В случай че в молещата държава няма дипломатически или консулски представителства на замолената държава, втората предприема необходимите действия, за да проведе събеседване с лицето, което подлежи на обратно приемане, без необосновано забавяне и най-късно в рамките на седем работни дни от датата на получаване на молбата за обратно приемане. Процедурата за подобни събеседвания може да бъде установена в протоколите за изпълнение, предвидени в член 20 от настоящото споразумение.

Член 10

Доказателства по отношение на граждани на трети държави и лица без гражданство

1. Доказателствата, че са изпълнени условията за обратно приемане на граждани на трети държави и на лица без гражданство, посочени в член 4, параграф 1 и член 6, параграф 1, се предоставят по-специално чрез доказателствените средства, изброени в приложение 3 към настоящото споразумение. Доказателствата, че са изпълнени условията за обратно приемане не могат да се представят чрез фалшиви документи.
2. Доказателствата *prima facie*, че са изпълнени условията за обратно приемане на граждани на трети държави и на лица без гражданство, посочени в член 4, параграф 1 и член 6, параграф 1, се предоставят по-специално чрез доказателствените средства, изброени в приложение 4 към настоящото споразумение. Такива доказателства не могат да се представят посредством фалшиви документи. Когато са представени такива доказателства *prima facie*, държавите членки и Турция приемат, че условията са изпълнени, освен ако след разследване и в сроковете, определени в член 11, замолената държава докаже обратното.

3. Незаконният характер на влизането, престоя или пребиваването се установява посредством пътническите документи на съответното лице, в които липсват необходимата виза или друго разрешение за пребиваване на територията на молещата държава. Писмена декларация от страна на молещата държава, че за съответното лице е установено, че не притежава необходимите пътнически документи, виза или разрешение за пребиваване, също представлява доказателство *prima facie* за незаконното влизане, престой или пребиваване.

Член 11

Срокове

1. Молбата за обратно приемане трябва да се подаде до компетентния орган на замолената държава в рамките на най-много шест месеца от датата, на която компетентният орган на молещата държава е научил, че гражданин на трета държава или лице без гражданство не отговаря или е престанало да отговаря на действащите условия за влизане, престой или пребиваване.

Ако гражданинът на трета държава или лицето без гражданство са влезли на територията на молещата държава преди деня, в който членове 4 и 6 започват да се прилагат съгласно член 24, параграф 3, сроковете, посочени в предишното изречение, започват да текат от деня, в който започват да се прилагат членове 4 и 6.

При наличието на правни или фактически пречки за своевременно подаване на молбата, по искане на молещата държава срокът се удължава, но само до преодоляването на тези пречки.

2. Отговорът на молбата за обратно приемане се изпраща в писмена форма:
- в рамките на пет работни дни, ако молбата е била подадена по ускорената процедура (член 7, параграф 4);
 - без излишно забавяне и при всички случаи в максимален срок от 25 календарни дни във всички останали случаи, с изключение на случаите, в които срокът за първоначално задържане съгласно националното законодателство на молещата държава е по-кратък, при което се прилага последният срок. При наличие на правни или фактически пречки за предоставяне на своевременно отговор на молбата, при поискване и мотивиране на това искане, срокът може да бъде удължен до 60 календарни дни, освен ако максималният срок за задържане съгласно националното законодателство на молещата държава е по-кратък или равен на 60 дни.

Срокът започва да тече от датата на получаване на молбата за обратно приемане. При липса на отговор в определения срок се счита, че трансферът е одобрен.

Отговорът на молбата за обратно приемане може да бъде предоставен чрез всякакви средства за комуникация, включително и по електронен път, като факсимилета, електронни писма, и др.

3. След получаване на съгласието или, в зависимост от случая, след изтичане на срока, посочен в параграф 2 от настоящия член, трансферът на съответното лице се извършва в рамките на три месеца. По искане на молещата държава този срок може да бъде удължен с времето, посветено на преодоляването на правни или практически пречки.
4. Отказът за обратно приемане се обосновава писмено.

Член 12

Условия за трансфер и начини на транспортиране

1. Без да се засяга член 7, параграф 3, компетентните органи на молещата държава уведомяват в писмен вид компетентните органи на замолената държава поне 48 часа преди да върнат лицето относно датата на трансфера, граничния пункт на влизане, евентуалния ескорт и друга информация, свързана с трансфера.
2. Транспортирането може да се извърши по въздух, суша или море. Връщането по въздух не се ограничава само до използване на националните превозвачи на Турция или на държавите членки и може да се извършва с редовни или чартърни полети. В случай на ескортирано връщане придружаващи служители могат да бъдат не само упълномощени служители на молещата държава, при условие че същите са упълномощени лица от Турция или от която и да е държава членка.

Член 13

Обратно приемане на лица поради грешка

Молещата държава приема обратно всяко лице, което е прието обратно от замолената държава, ако в рамките на три месеца след трансфера на съответното лице бъде установено, че не са изпълнени изискванията, установени в членове 3—6 от настоящото споразумение.

В такива случаи, с изключение на всички транспортни разходи на въпросното лице, които се поемат от молещата държава, съгласно посоченото в предходния параграф, процедурните разпоредби на настоящото споразумение се прилагат *mutatis mutandis* и се предоставя цялата налична информация, която се отнася до действителната самоличност и гражданство на лицето, което се приема обратно.

РАЗДЕЛ IV

ОПЕРАЦИИ ПО ТРАНЗИТНО ПРЕМИНАВАНЕ

Член 14

Принципи на транзитното преминаване

1. Държавите членки и Турция ограничават транзита на граждани на трети държави или на лица без гражданство до случаите, в които тези лица не могат да бъдат върнати директно в държавата, която е крайна дестинация.
2. Турция разрешава транзитното преминаване на граждани на трети държави и на лица без гражданство, ако дадена държава членка поиска това, и държавите членки разрешават транзитното преминаване на граждани на трети държави и на лица без гражданство, ако Турция поиска това, при условие че са гарантирани пътуването през евентуални други държави на транзитно преминаване и обратното приемане от страна на държавата, която е крайна дестинация.
3. Турция или дадена държава членка могат да откажат транзитно преминаване:
 - а) ако за гражданин на трета държава или за лице без гражданство съществува действителен риск да бъде подложен на мъчения или на нечовешко или унизително отношение или наказание, смъртна присъда или преследване поради неговата раса, религия, гражданство, членство в определена социална група или политически убеждения в държавата, която е крайна дестинация, или в друга държава на транзитно преминаване; или
 - б) ако на гражданина на трета държава или лицето без гражданство ще бъдат наложени наказателноправни санкции в замолената държава или в друга държава на транзитно преминаване; или
 - в) по съображения, свързани с общественото здраве, вътрешната сигурност, обществения ред или други национални интереси на замолената държава.
4. Турция или дадена държава членка могат да оттеглят издаденото разрешение, ако посочени в параграф 3 от настоящия член обстоятелства възникнат или станат известни впоследствие и възпрепятстват операцията по транзитно преминаване, или ако пътуването през евентуални държави на транзитно преминаване или обратното приемане от страна на държавата, която е крайна дестинация, повече не са гарантирани. В такъв случай молещата държава приема обратно гражданина на третата държава или лицето без гражданство, ако това е необходимо и без забавяне.

Член 15

Процедура по транзитно преминаване

1. Молбите за операции по транзитно преминаване трябва да бъдат подадени в писмен вид до компетентния орган на замолената държава и да съдържат следната информация:
 - а) вид на транзитното преминаване (по въздух, море или суша), евентуални други държави на транзитно преминаване и предвидената крайна дестинация;
 - б) лични данни на съответното лице (например име, фамилия, моминско име, други имена, използвани от лицето/имена, под които лицето е известно, псевдоними, дата на раждане, пол и по възможност — място на раждане, гражданство, език, вид и номер на пътническия документ);
 - в) планиран граничен пункт за влизане, дата на трансфера и използване на ескорт;
 - г) декларация, че според молещата държава условията, посочени в член 14, параграф 2, са изпълнени и че не са ѝ известни причини за отказ съгласно член 14, параграф 3.

Приложение 6 към настоящото споразумение съдържа единен формуляр, който да се използва за молбите за транзитно преминаване.

Молбата за транзитно преминаване може да бъде подадена чрез всякакви средства за комуникация, включително и по електронен път, като факсимилета, електронни писма, и др.

2. В рамките на пет работни дни след получаването на молбата замолената държава уведомява писмено молещата държава за приемането, като потвърждава входния граничен пункт и предвиждания час на приемането, или я уведомява за отказа за приемане и за причините за този отказ. При липса на отговор в рамките на пет работни дни транзитното преминаване се счита за одобрено.

Отговорът на молбата за транзитно преминаване може да бъде предоставен чрез всякакви средства за комуникация, включително и по електронен път, като факсимилета, електронни писма, и др.

3. Ако операцията по транзитно преминаване се осъществява по въздух, лицето, което подлежи на обратно приемане, и евентуалните му придружители са освободени от задължението да получат виза за летищен транзит.
4. Компетентните органи на замолената държава, след взаимни консултации, съдействат за осъществяване на операциите по транзитно преминаване, по-специално чрез наблюдение на съответните лица и осигуряване на подходящи условия за целта.

РАЗДЕЛ V

РАЗХОДИ

Член 16

Транспортни и транзитни разходи

Без да се засяга член 23 и без да се засяга правото на компетентните органи да си възстановят разходите по обратното приемане от лицето, което подлежи на обратно приемане, включително от лицата, посочени в член 3, параграф 2 и член 5, параграф 2, или от трети страни, всички транспортни разходи, направени във връзка с обратното приемане и с операциите по транзитно преминаване съгласно настоящото споразумение до граничния контролно-пропускателен пункт на замолената държава — за искания съгласно раздели I и II от споразумението — или до границата на държавата, която е крайна дестинация — за искания съгласно раздел IV от споразумението — се поемат от молещата държава.

РАЗДЕЛ VI

ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ И КЛАУЗА ЗА НЕЗАСЯГАНЕ

Член 17

Защита на данните

Личните данни могат да се съобщават, само ако това е необходимо за изпълнението на настоящото споразумение от компетентните органи на Турция или на държава членка, в зависимост от случая. Обработването и третирането на лични данни във всеки конкретен случай се регламентират от вътрешното законодателство на Турция, а в случаите, когато администраторът е компетентен орган на държава членка — от разпоредбите на Директива 95/46/ЕО и от националното законодателство на тази държава членка, прието в съответствие с тази директива. В допълнение се прилагат следните принципи:

- а) обработването на личните данни следва да е безпристрастно и законосъобразно;
- б) личните данни трябва да бъдат събирани за конкретната, ясно формулирана и законна цел за привеждане в изпълнение на настоящото споразумение и да не бъдат допълнително обработвани от предаващия орган или от приемащия орган по начин, който е несъвместим с тази цел;
- в) личните данни трябва да бъдат адекватни, съответстващи и да не бъдат прекомерни по отношение на целта, за която се събират и/или се обработват допълнително; по-специално, съобщените лични данни могат да се отнасят само до следното:
 - личните данни на лицето, което подлежи на трансфер (например име, фамилия, предишни имена, други имена, използвани от

лицето/имена, под които лицето е известно, псевдоними, пол, гражданско състояние, дата и място на раждане, сегашно и евентуално предишно гражданство);

- паспорт, карта за самоличност или шофьорска книжка (номер, срок на валидност, дата на издаване, издаващ орган и място на издаване);
 - места на междинно спиране и маршрут;
 - друга информация необходима за идентифициране на лицето, което подлежи на трансфер, или за преглед на условията за обратно приемане, произтичащи от настоящото споразумение;
- г) личните данни трябва да бъдат точни и при необходимост да се актуализират;
- д) личните данни трябва да се съхраняват под форма, която позволява съответните лица да бъдат идентифицирани, и да се съхраняват за период, не по-дълъг от необходимия за постигане на целите, за които са събрани, или за които са допълнително обработени;
- е) както предаващият орган, така и приемащият орган предприемат всички разумни мерки, за да гарантират по подходящ начин коригирането, заличаването или блокирането на лични данни в случаите, когато обработването им не съответства на разпоредбите от настоящия член, по-специално поради това, че данните не са адекватни, съответстващи и точни или че са прекомерни по отношение на целта на обработването. Това включва уведомяването на другата страна за всяка корекция, заличаване или блокиране;
- ж) при поискване приемащият орган информира предаващия орган относно използването на съобщените данни и за постигнатите вследствие на това резултати;
- з) лични данни могат да бъдат предавани само на компетентните органи. По-нататъшното предаване на други органи изисква предварителното съгласие на предаващия орган;
- и) предаващият и приемащият орган са задължени да направят писмен запис на предаването и приемането на лични данни.

Член 18

Клауза за незасягане

1. Разпоредбите на настоящото споразумение не засягат правата, задълженията и отговорностите на Съюза, неговите държави членки и Турция, произтичащи от международното право, включително от международните конвенции, по които те са страни, и по-специално:

- Конвенцията от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците, изменена с Протокола от 31 януари 1967 г. за статута на бежанците,
 - Европейската конвенция от 4 ноември 1950 г. за защита на правата на човека и основните свободи,
 - международните конвенции, определящи държавата, отговорна за разглеждането на подадените молби за убежище,
 - Конвенцията срещу изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание от 10 декември 1984 г.,
 - когато е приложимо, Европейската конвенция за установяването от 13 декември 1955 г.,
 - международните конвенции за екстрадиция и транзитно преминаване,
 - многостранните международни конвенции и споразумения за обратно приемане на чужди граждани;
2. Настоящото споразумение зачита изцяло правата и задълженията, включително на лицата, които са или са били законно пребиваващи и работещи на територията на една от страните, предвидени в разпоредбите на споразумението от 12 септември 1963 г. за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, допълнителните протоколи към него, съответните решения на Съвета за асоцииране, както и съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз.
3. Прилагането на настоящото споразумение не засяга правата и процедурните гаранции на лицата, които са обект на процедури за връщане, както е предвидено в Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни⁷, по-специално по отношение на техния достъп до правни съвети, информация, временно спиране на изпълнението на решенията за връщане и достъпът до средства за правна защита.
4. Прилагането на настоящото споразумение не засяга правата и процедурните гаранции на лицата, които са подали молба за убежище съгласно предвиденото в Директива 2003/9/ЕО на Съвета за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище⁸ и Директива 2005/85/ЕО на Съвета относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите-членки⁹, и по-специално по отношение на правото на лицето да остане в държавата-членка до разглеждането на молбата.

⁷ ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98.

⁸ ОВ L 31, 6.2.2003 г., стр. 18.

⁹ ОВ L 326, 13.12.2005 г., стр. 13.

5. Прилагането на настоящото споразумение не засяга правата и процедурните гаранции на лицата, които притежават разрешение за дългосрочно пребиваване, издадено съгласно условията на Директива 2003/109/ЕО на Съвета относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни.
6. Прилагането на настоящото споразумение не засяга правата и процедурните гаранции за лицата, на които е разрешено пребиваване съгласно условията на Директива 2003/86/ЕО на Съвета относно правото на събиране на семейството.
7. Нищо в настоящото споразумение не възпрепятства връщането на дадено лице по силата на други официални или неофициални спогодби.

РАЗДЕЛ VII

ИЗПЪЛНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ

Член 19

Съвместен комитет за обратно приемане

1. Договарящите се страни си оказват взаимопомощ при прилагането и тълкуването на настоящото споразумение. За тази цел те създават съвместен комитет за обратно приемане (наричан по-нататък „Комитетът“), който е натоварен по-специално със следните задачи:
 - а) да контролира прилагането на настоящото споразумение;
 - б) да взема решения относно изпълнителните мерки, необходими за неговото еднообразно прилагане;
 - в) да обменя редовно информация относно протоколите за изпълнение, съставени от отделните държави членки и от Турция в съответствие с член 20;
 - г) да внася препоръки за изменения на настоящото споразумение и на приложенията към него.
2. Решенията на комитета са задължителни за договарящите се страни след като бъдат изпълнени необходимите вътрешни процедури, които се изискват от правото на договарящите се страни.
3. Комитетът се състои от представители на Турция и на Съюза; Съюзът се представлява от Комисията, подпомагана от експерти от държавите членки.
4. Комитетът се свиква при необходимост по искане на една от договарящите се страни.

5. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 20

Протоколи за изпълнение

1. По искане на държава членка или на Турция, Турция и държавата членка съставят протокол за изпълнение, който *inter alia* съдържа правила относно:
 - а) определянето на компетентните органи, граничните пропускателни пунктове и обмен на информация относно звената за връзка;
 - б) условията за връщане под ескорт, включително транзитното преминаване под ескорт на граждани на трети държави и на лица без гражданство;
 - в) доказателствени средства и документи в допълнение към тези, изброени в приложения 1—4 към настоящото споразумение;
 - г) редът и условията за обратно приемане на лица по ускорената процедура;
 - д) процедурата за провеждане на събеседвания.
2. Протоколите за изпълнение, посочени в параграф 1 от настоящия член, влизат в сила само след уведомяване на Комитета за обратно приемане, посочен в член 19.
3. Турция приема да прилага всяка разпоредба от протокол за изпълнение, съставен с една държава членка, и в отношенията си с всяка друга държава членка по искане на последната и при условие, че прилагането му спрямо Турция е практически осъществимо.

Държавите членки приемат да прилагат всяка разпоредба от протокол за изпълнение, съставен между Турция и някоя държава членка, и в своите отношения с Турция, по искане на последната и при условие, че прилагането му спрямо тези държави членки е практически осъществимо.

Член 21

Връзка с двустранни споразумения или договорености за обратно приемане на лица на държавите членки

Без да се засяга член 24, параграф 3, разпоредбите на настоящото споразумение имат предимство пред разпоредбите на който и да е правно обвързващ инструмент относно обратното приемане на незаконно пребиваващи лица, който е или би могъл да бъде сключен съгласно член 20 между отделни държави членки и

Турция, доколкото разпоредбите на този инструмент са несъвместими с тези на настоящото споразумение.

РАЗДЕЛ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22

Териториално действие

1. При спазване на параграф 2 от настоящия член, настоящото споразумение се прилага на територията, на която се прилага Договорът за Европейския съюз, съгласно посоченото в член 52 от този Договор и в член 355 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на територията на Република Турция.
2. Настоящото споразумение не се прилага на територията на Кралство Дания.

Член 23

Техническа помощ

И двете страни по договора са съгласни да изпълняват настоящото споразумение в съответствие с принципите за съвместна отговорност, солидарност и равностойно партньорство с цел управление на миграционните потоци между Турция и Съюза.

В този контекст Европейският съюз поема ангажимент да предостави финансови ресурси, за да помогне на Турция при изпълнението на настоящото споразумение в съответствие с приложената съвместна декларация за техническа помощ. По този начин ще се обърне внимание по-специално на институционалното изграждане и изграждането на капацитет. Такава помощ трябва да бъде осигурена в контекста на съществуващите и бъдещите приоритети, договорени съвместно от Европейския съюз и Турция.

Член 24

Влизане в сила, срок на действие и прекратяване на действието

1. Настоящото споразумение подлежи на ратифициране или одобрение от договарящите се страни съгласно съответните им процедури.
2. При спазване на параграф 3 от настоящия член, настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която

договарящите се страни се уведомяват взаимно, че процедурите, посочени в първия параграф от настоящия член, са изпълнени.

3. Посочените в членове 4 и 6 от настоящото споразумение задължения започват да се прилагат едва три години след датата, посочена в параграф 2 от настоящия член. По време на този тригодишен период те се прилагат само за лица без гражданство и граждани на трети държави, с които Турция е сключила двустранни договори или споразумения за обратно приемане. По време на този тригодишен период съществуващите двустранни споразумения за обратно приемане на лица между отделните държави членки и Турция продължават да се прилагат в съответните им части.
4. Настоящото споразумение се сключва за неограничен срок.
5. Всяка от договарящите страни може да денонсира настоящото споразумение, като уведоми официално другата договаряща страна. Настоящото споразумение преставя да се прилага шест месеца след датата на уведомяването.

Член 25

Приложения

Приложения 1—6 са неразделна част от настоящото споразумение.

Съставено в на ... ден от месец две хиляди и десета година в два екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски и турски език, като текстовете на всеки един от тези езици са еднакво достоверни.

За Европейския съюз

За Република Турция

(...)

(...)

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ОБЩ СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, ЧИЕТО ПРЕДСТАВЯНЕ СЕ СЧИТА ЗА ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ГРАЖДАНСТВО

(ЧЛЕН 3, ПАРАГРАФ 1, ЧЛЕН 5, ПАРАГРАФ 1 И ЧЛЕН 9, ПАРАГРАФ 1)

Ако замолената държава е една от държавите членки или Турция:

- паспорти от всякакъв вид,
- пасавани, издадени от замолената държава,
- карти за самоличност от всякакъв вид (включително карти за определен период от време и временни карти),
- военни книжки и военни карти за самоличност,
- моряшки регистрационни книжки и служебни капитански карти,
- удостоверения за гражданство и други официални документи, в които гражданството е споменато или ясно посочено,

Ако замолената държава е Турция:

- потвърждение на самоличността в резултат на извършено търсене във Визовата информационна система¹⁰,
- в случай на държави членки, които не използват Визовата информационна система, положително идентифициране чрез проверка на архивираните молби за получаване на виза във въпросните държави членки.

¹⁰ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави-членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС), ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ОБЩ СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, ЧИЕТО ПРЕДСТАВЯНЕ СЕ СЧИТА ЗА ДОКАЗАТЕЛСТВО *PRIMA FACIE* ЗА ГРАЖДАНСТВО

(ЧЛЕН 3, ПАРАГРАФ 1, ЧЛЕН 5, ПАРАГРАФ 1 И ЧЛЕН 9, ПАРАГРАФ 2)

- фотокопия на който и да е документ от изброените в приложение 1 към настоящото споразумение,
- шофьорски книжки или фотокопия от тях,
- актове за раждане или фотокопия от тях,
- служебни карти или фотокопия от тях,
- писмени декларации от свидетели,
- писмена декларация от съответното лице с посочване на езика, на който това лице говори, включително удостоверен с резултат от официален тест,
- всеки друг документ, позволяващ да се установи гражданството на съответното лице, включително документи със снимки, издадени от органите в замяна на паспорта,
- документите, изброени в приложение 1, чийто срок на валидност е изтекъл,
- точна информация, предоставена от официалните органи и потвърдена от другата страна.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ОБЩ СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, СЧИТАНИ ЗА ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА СЪБЛЮДАВАНЕТО НА УСЛОВИЯТА ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ НА ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И НА ЛИЦА БЕЗ ГРАЖДАНСТВО

(ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 1, ЧЛЕН 6, ПАРАГРАФ 1 И ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 1)

- виза и/или разрешително за пребиваване, издадено от замолената държава,
- печати за влизане/напускане или подобна анотация в пътнически документ, включително в подправен пътнически документ, на съответното лице или друго доказателство за влизане/напускане (например фотографско доказателство),
- всякакъв вид документи, удостоверения и касови бележки (напр. сметка от хотел, талони за посещение при лекари/зъболекари, входни карти за обществени/частни институции, договори за наем на кола, бележки за плащане с кредитни карти и др.), които ясно показват, че въпросното лице е престояло на територията на замолената държава,
- поименни билети и/или списъци на пътниците, пътуващи със самолет, влак, автобус или кораб, които доказват присъствието и маршрута на съответното лице на територията на замолената държава,
- информация, която показва, че въпросното лице е ползвало куриерски услуги или пътническа агенция,
- официални писмени декларации, по-специално на служители от граничните пунктове и други свидетели, които са в състояние да удостоверят, че въпросното лице е преминало границата,
- официални писмени декларации на въпросното лице, направени в съдебно или административно производство.

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

ОБЩ СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, СЧИТАНИ ЗА ДОКАЗАТЕЛСТВО *PRIMA FACIE* ЗА СЪБЛЮДАВАНЕТО НА УСЛОВИЯТА ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ НА ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И НА ЛИЦА БЕЗ ГРАЖДАНСТВО

(ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 1, ЧЛЕН 6, ПАРАГРАФ 1 И ЧЛЕН 10, ПАРАГРАФ 2)

- описание, издадено от съответните власти на молещата държава, на мястото и обстоятелствата, при които е задържано съответното лице, след като е влязло на територията на тази държава;
- информация във връзка със самоличността и/или престоя на лицето, която е била предоставена от международна организация (например ВКБООН);
- съобщаване/потвърждаване на информация от членове на семейството, лица, пътували заедно с него и т.н.;
- писмена декларация на въпросното лице.

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

[Герб на Република Турция]

.....

.....

(Място и дата)

(наименование на молящия орган)

Относно:

До

.....

.....

.....

(наименование на замоления орган)

☐ УСКОРЕНА ПРОЦЕДУРА (член 7, параграф 4)

☐ ИСКАНЕ ЗА СЪБЕСЕДВАНЕ (член 9, параграф 3)

МОЛБА ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ
в съответствие с член 8 от Споразумението от между
Европейския съюз и Република Турция
относно обратното приемане на незаконно пребиваващи лица

А. Лични данни

1. Пълно име (подчертайте фамилията):

.....

2. Моминско име:

.....

3. Дата и място на раждане:

.....

4. Пол и физическо описание (височина, цвят на очите, отличителни белези и др.):

Снимка

.....

5. Известен/на също като (предишни имена, други използвани имена или имена, с които лицето е известно, или псевдоними):

.....

6. Гражданство и език:

.....

7. Гражданско състояние: ☐ женен/омъжена ☐ неженен/неомъжена
☐ разведен/разведена ☐ вдовец/вдовица

Ако е семеен/йна: име на съпруга(та)

.....

Имена и възраст на децата (ако има такива)

.....

.....

8. Последен адрес в замолената държава:

.....

Б. Лични данни на съпруга/съпругата (АКО СЕ ПРИЛАГА)

1. Пълно име (подчертайте фамилията):

.....

2. Моминско име:

.....

3. Дата и място на раждане:

.....

4. Пол и физическо описание (височина, цвят на очите, отличителни белези и др.):

.....

5. Известен/на също като (предишни имена, други използвани имена или имена, с които лицето е известно, или псевдоними):

.....

6. Гражданство и език:

.....

В. Лични данни на децата (АКО СЕ ПРИЛАГА)

1. Пълно име (подчертайте фамилията):

.....

2. Дата и място на раждане:

.....

3. Пол и физическо описание (височина, цвят на очите, отличителни белези и др.):

.....

4. Гражданство и език:

.....

Г. СПЕЦИАЛНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ТРАНСФЕРИРАНОТО ЛИЦЕ

1. Здравословно състояние

(напр. евентуално упоменаване на нуждата от специални медицински грижи; латинското наименование на заразна болест):

.....

2. Посочване на особено опасно лице

(напр. заподозряно в извършване на тежко престъпление; агресивно поведение):

.....

Д. ПРИЛОЖЕНИ ДОКАЗАТЕЛСТВЕНИ СРЕДСТВА

1.

(Паспорт №)

(дата и място на издаване)

.....

(издаден от)

(срок на валидност)

2.

(Карта за самоличност №)

(дата и място на издаване)

.....

(издаден от)

(срок на валидност)

3.

(Шофьорска книжка №)

(дата и място на издаване)

.....

(издаден от)

(срок на валидност)

4.

(Друг официален документ №)

(дата и място на издаване)

.....

(издаден от)

(срок на валидност)

Е. ЗАБЕЛЕЖКИ

.....

.....

.....

.....
.....
.....

.....

(Подпис) (Печат)

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

[Герб на Република Турция]

.....

.....

(Място и дата)

(наименование на молещия орган)

Относно:

До

.....

.....

.....

(наименование на замоления орган)

МОЛБА ЗА ТРАНЗИТНО ПРЕМИНАВАНЕ
в съответствие с член 15 от Споразумението от между
Европейския съюз и Република Турция
относно обратното приемане на незаконно пребиваващи лица

А. Лични данни

1. Пълно име (подчертайте фамилията):

.....

2. Моминско име:

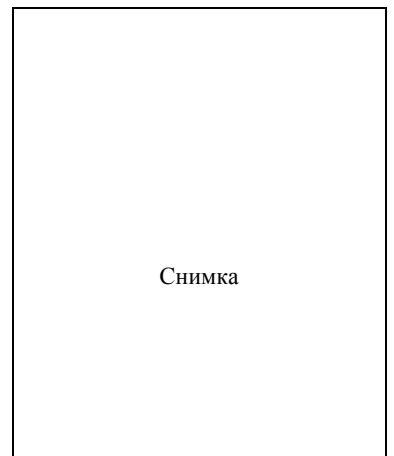
.....

3. Дата и място на раждане:

.....

4. Пол и физическо описание (височина, цвят на очите, отличителни белези и др.):

.....

Снимка

6. Известен/на също като (предишни имена, други използвани имена или имена, с които лицето е известно, или псевдоними):

.....

7. Гражданство и език:

.....

8. Вид и номер на пътническия документ:

.....

Б. ОПЕРАЦИЯ ПО ТРАНЗИТНО ПРЕМИНАВАНЕ

1. Вид транзитно преминаване

☐ по въздух

☐ по суша

☐ по море

2. Държава, която е крайна дестинация

.....

3. Евентуални други държави на транзитно преминаване

.....

4. Предложен граничен контролно-пропускателен пункт, дата, час на трансфера и евентуален ескорт

.....

.....

.....

5. Гарантиран прием във всяка друга държава на транзитно преминаване, както и в държавата, която е крайна дестинация (член 14, параграф 2)

☐ да

☐ не

6. Познаване на причини за отказ на транзитното преминаване (член 14, параграф 3)

☐ да

☐ не

В. ЗАБЕЛЕЖКИ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Подпис) (Печат)

Съвместна декларация относно сътрудничеството в областта на визовата политика

Договарящите се страни засилват сътрудничеството си в областта на визовата политика и свързаните с нея области, с оглед на по-нататъшното насърчаване на контактите между народите, като се започне с гарантирането на ефикасното прилагане на решението на Съда на Европейския съюз, постановено на 19 февруари 2009 г. по дело C-228/06, *Mehmet Soysal* и *Ibrahim Savatli* срещу Германия, както и на други съответни решения относно правата на доставчиците на услуги в Турция, въз основа на допълнителния протокол от 23 ноември 1970 г., приложен към Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция.

Съвместна декларация във връзка с член 7, параграф 1

Страните се договарят, че с цел да положат „всички усилия, за да върнат лицата по членове 4 и 6 директно в държавата на произход“, молещата държава, при подаване на молба за обратно приемане до замолената държава, следва едновременно да подаде молба за обратно приемане и до държавата на произход. Замолената държава отговаря в рамките на срока, посочен в член 11, параграф 2. Молещата държава уведомява замолената държава, ако междувременно е получен положителен отговор на молбата за обратно приемане от държавата на произход. В случаите, когато държавата на произход на въпросното лице не може да бъде определена и поради това молба за обратно приемане не може да бъде подадена до държавата на произход, причините за това трябва да бъдат посочени в молбата за обратно приемане, която ще бъде подадена до замолената държава.

Съвместна декларация за техническо сътрудничество

Турция и Европейският съюз се договарят да си сътрудничат по-интензивно, за да отговорят на общите предизвикателства, свързани с управлението на миграционните потоци и по-специално с въпросите на незаконна миграция. По този начин Турция и Европейският съюз ще изразят своята ангажираност по отношение на разпределянето на тежестта, солидарността, общата отговорност и общото разбирателство на международно равнище.

Това сътрудничество ще отчита географските дадености и ще се гради на усилията на Турция като преговаряща държава, кандидатстваща за членство. То ще вземе предвид също така Решение 2008/157/ЕО на Съвета от 18 февруари 2008 г. относно принципите, приоритетите и условията на Партньорството за присъединяване с Република Турция и националната програма за 2008 г. на Турция за приемане на достиженията на правото на ЕС, в която Турция приема и има готовност да прилага в неговата цялост правото на ЕС в тази област при присъединяването си към Европейския съюз.

В този контекст Европейският съюз поема ангажимент да предостави допълнителни финансови ресурси, за да помогне на Турция при прилагането на настоящото споразумение.

По този начин ще се обърне внимание по-специално на институционалното изграждане и изграждането на капацитет, за да се увеличи капацитета на Турция за предотвратяване на влизането, пребиваването и напускането на територията ѝ от страна на незаконни мигранти, както и капацитета ѝ за прием на задържаните незаконни мигранти. Това би могло да бъде постигнато, наред с другото, посредством закупуване на оборудване за наблюдение на границите, създаване на приемни центрове и гранични полицейски структури и подкрепа на образователни инициативи, при пълно спазване на действащите понастоящем правила, регламентиращи външната помощ, предоставяна от ЕС

За да се подкрепи процеса на пълно и ефективно изпълнение на настоящото споразумение, финансовото подпомагане от ЕС, включително програмата за секторно подпомагане в областта на интегрираното управление на границите и миграцията, ще бъде подготвено в съответствие с условията, които ще бъдат определени заедно с турските власти, а от 2013 г. нататък — в рамките на и в съответствие със следващите финансови перспективи на ЕС.

Съвместна декларация относно Дания

Договарящите се страни отбелязват, че настоящото споразумение не се прилага на територията на Кралство Дания, нито спрямо негови граждани. При тези обстоятелства е уместно Турция и Дания да сключат споразумение за обратно приемане на лица при същите условия като тези в настоящото споразумение.

Съвместна декларация относно Исландия и Норвегия

Договарящите се страни отбелязват тесните връзки между Европейския съюз и Исландия и Норвегия, и по-специално връзките, изградени по силата на споразумението от 18 май 1999 г. относно асоциирането на тези държави към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген. При тези обстоятелства е уместно Турция да сключи споразумение за обратно приемане на лица с Исландия и Норвегия при същите условия като тези в настоящото споразумение.

Съвместна декларация относно Швейцария

Договарящите се страни отбелязват тесните връзки между Европейския съюз и Швейцария, и по-специално връзките, изградени по силата на споразумението относно асоциирането на Швейцария в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген, в сила от 1 март 2008 г. При тези обстоятелства е уместно Турция да сключи споразумение за обратно приемане на лица с Швейцария при същите условия като тези в настоящото споразумение.

Съвместна декларация относно Княжество Лихтенщайн

Договарящите се страни отбелязват тесните връзки между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн, и по-специално връзките, изградени по силата на споразумението за асоцииране на Княжество Лихтенщайн в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген, което влезе в сила на 19 декември 2011 г. При тези обстоятелства е уместно Турция да сключи споразумение за обратно приемане на лица с Княжество Лихтенщайн при същите условия като тези в настоящото споразумение.